

# Slavnosti vína

... pohled více méně osobní

10.září 2011 Uherské Hradiště



Aj obočí stříháme? Né trháme, říkám holičovi když sem sa byl před Slavnostama dat do pucu. To bolí – on na to. Co je to za bolest vytrhnout chlup, myslím si. Letní setřih sa ale hodil. Hlásili hic. A vyšlo to.

Popsat hradištské vinné slavnosti nelze. Kolik a jakých akcí připravila armáda lidí z Nadace, mikroregionů, obecních úřadů, muzea a ostatních organizací na popud Synotu ani netuším. Důvodů proč to dělají je také spousta. Samotné Slavnosti se staly tradiční přehlídkou udržování a rozvíjení tradic. Hodně lidí to baví a proto je co předvádět. Dá se na tom i přivydělat a je to prostě in. To bylo vidět hlavně při průvodu. Je přihlášených pět tisíc lidí, říkál mě doktor Kotas den před akcí, mávaje na mně programem.

U folkloristů pracujících programově myslím poněkud vyprchalo počáteční nadšení z této monstr akce. Sami si připravují přehršel vlastních aktivit podle svých představ, které si víc prožijí i užijí. Nikde samozřejmě nemají ani zdaleka tolik diváků, ti však bývají o to víc soustředění. Vedle toho jak tento, tak i průvod při slavnostech Dolňáckých či podobných „nutí“ další lidi obléct jupku či vyšivanů košulu a jít sa producírovat. Často aj s děckama, starým kočárem, nebo jinýma rekvizitama. Představení našeho sboru je vždy podle stejného scénáře. Pozvážajů nás ráno do Mařatic, tam hodinu a půl lelkuje se na seřadišti u Dvořáka a za další půl druhé hodiny projdeme průvodem na náměstí. Pět hodin pauza a potom devíti minutové vystoupení v mikroregionu na Redutě.

A jak jsem si to letos užil osobně? Když sme sa probudili do šestnácti stupňového rána přemýšlám co budu potřebovat. Obuju si nohavice, ale odpoledňa by sa mohli hodit porculánky. V nových holéčkách sem byl jednú, vydržím v nich celý deň? Pojedu autem, veznu boty staré aj nové, aj hadry na přeslečení. Cestů do Nověj Vsi, při pohledu na mračna nad Buchlovem sem sa otočil pro společné pláštěny. V Hradišti sem sa vybalil v kanclu. Pláštěny tam nech, pršat nebude, rozhodl sa Petr Radoch. Devět pryč, vyrazil jsem trasů průvodu opačným směrem do Mařatic. Jak v centru tak na trase průvodu už poscházaných tisíce lidí, šikujících se na obrubníkoch u silnice. Hodně to připomíná blahé paměti první máj. Místo mávátek petky s burčákem. Rázuju, pozoruju, nikde ani jeden krojovaný. Až u Hvězdy vidím prvního. Košula, třaslavice, zástěru přes rameno. Si to ty, daj si pohárek dobíhá mně u zimáku. Inženýr Hanák z Blatnice. Byl sem rád že sme sa potkali. Vážím si ho. Je mi ctí že sa zná. Také sa nejak složitě přeslékál. U syna ve firmě. Nešlo mu otevřít, chtěli naňho volat policajtů. Je v pohodě. Jinak ho ani neznám.

Od kruháča už začalo krojové hemžení, dechovka vyhrávala. Průvod už čekal enom na pokyn. Tak sem sa proti srsti prodrál až ke Dvořákovi. Je půl desáté, sme všeci, možem vyrazit. A šlo sa. Byli sme všeci co sme mohli. Poprvní nebyl Bohula. Veliká rodina, samá oslava. Sice až odpoledňa, ale byla obava, že by mohl byt nepoužitelný. Zato Vídeňáci dovědli, aj do kroja navlékli



jednoho kamaráda Bořka Lipovského z vojenské školy co byl aj na koštu slivovice. Dívám sa po něm, aj trochu zpívat chtěl co pochytál, ale spíš tak pro sebe. Staňa Kuřina z domu doněsl jakýsi lepší vzorek vína. Alena Vídeňáková byla naša jediná roba v kroji.



Šli sme, aj zpívali společně s Háječkem. Za nama šla Nová Ves, hrála Novoveská banda. Jak to bylo trochu do verbuňku Slávek s velkým ohlasem za pochodu cifrovál. U Kauflandu ze zaparkovaného auta vytahl Vojta harmoniku. Do průvodu to pasovalo, lebo sa tam špatně čujeme a nezpívá sa proto dobře. Akorát, že sme zvyklí zpívat tak po třech slokách a Vojta harmonikář si u tych svojích přidává zhruba dalších pět. Novou Ves zastavte velí pořadatelé na hlavní křižovatce, aby nechali projet auta od Kunovic a

Starého Města. Když sme přešli, ostala za nama padesátimetrová mezera. Ludí plné chodníky, zazpíváme neco v kolečku než sa to vzadu pohne. Ostatní lhoťané už poodešli. Proč nejdete, brzdíte provoz v celém městě, hrne sa na nás schvácená pořadatelka od křižovatky. Čekáme na vás, stačí říct. Docházejíc průvod před nama, přidal sa u starého autobusáku Pavel Malůš. V centru ludí eště přibylo, známí mávajů, aj nekolik starodávných galánek. To už je roků. Padesátka na krku. Zpívat sa dá eště v uličce u pošty. Na náměstí už hůká amplion z tribuny se kterým sa može rovnat akorát dechovka. Ale nesmí hrát piano. Přesto sme zkusili dat před tribunů *Tů lhotskú dědinů* – marně. Čestné židličky maproti tribuny vylidněné. Na krajní seděl a fotíl Radek Bartoníček, uprostřed sám Ivo Valenta. Není před volbama, starosti s byznysem. Místo nezdaněného podnikání využívajíc často minimální šesti procentní odvod na dobročinnost bude odvod na dobré skutky povinně dvacetiprocentní a k tomu normální zdanění. Přesto nepředpokládám, že by místní mecenáš měnil obor. I přes zvednutý hrant v hazardu se v jiných resortech vydělává na živobytí podstatně komplikovaněji. Samozřejmě mimo kmotrovské penězovody.

U Hradišťanky potkám Lesákovi, pokecáme. Na Redutu eště nejdu, odskočím si za rohem v kanclu. Zhodím širák, kordulu s pišfalků, telefonem, klůčkama, peněženků, lístkem na řízek, zhrábnu klůček od záchoda a klap – dveřa na chodbě sa zacvakly. Ulevit sem si mohl, v kapsi od nohavic sem nahmátl pětistovku, tož ani hladný nebudu. A potom půjdu sehnat druhý klůček. V klášterním sklepě kde chodím na obědy vyvařovali speciality. Na prvním místě měli napsanů kačenu se zelím. Dál sem nečetl. K tomu malé pivo. Třikrát. Pěkně v klidu. V chládku. Klůček sem si poščál od Ivana co tancuje z Lipovjanem, také sa chtěl přesléct. Chyba lávky, zámek vzdoruje. Objevíl sa Franta, zkůšá svůj klůček – bohužel. Tož nic. Idu sa podivat na Vlčnovjanů a domluvit sa na vystoupení u nich za dva týdny. Ani sem na jejich stanoviště nedošel, potkál sem Mirku. Já mám také klůček, podme to eště zkusit. V klůčku chyba nebyla. A jak jsme zjistili na druhý deň ani v zámku. Já blbec sem před zaklapnutím zastrčil ten svůj úplně na doraz. Klůček. Za vnitřku.

Idu na Redutu, sednu na lavku u stěny. Přisedl Zdena Čápek poslůcháme vystoupení, kecáme o blbosťách. Hučanky sa ohlédajů, čujeme jakýsi známý hlas. Slunko pere. Jak by mě bylo v porculánkách. Za chvílu říká Joža Zahradský podme sa podivat na karáda Michala Janása. První sme sa zastavili u Vávry Zlomka. Víno, jak sa dnes nosí, se zbytkovým cukrem začíná v tom hicu perlit. Aj u Hrušky na náměstí. Tam sa slunko opírá přímo do stánku. Dajte si tohoto, včil ho vezu, před hodinu bylo eště ve sklepě. Bylo to poznat. Bečící, kamarádi ze Sadů říkajů, podte do stanu, máme vám

oplatat. Tam to organizovali Derflané. Hlavně jejich syn Tomáš a Josef Medek co sme u něho byli nedávno po zpívání. Také si všecko nepamatoval. Zahlédl sem tam znovu aj Hanáka s Bosákem co za nás učili na zeměděle. Dřív spolu lozili po velehorách, teď chodijů zpívat s Old stars Hradišťanu. Zdravil sem sa s dobře osmdesátiletým, pořád vzpřímeným, bývalým ředitelem zemědělký Ohnoutkům, mluvil jsem s Jožků Vaculíkem už v buchlovském kroji. Býl sem aj v průvodě, hlásil, na vozi. Měl jsem radost. Na to je takové srocování dobré. Jinde sa nepotkáváme.



Naše třípisničkové vystoupení už sa blíží. Předehraje Vojta na harmoniku, nebo mám nekde zháňat klarinet? Enom řekni v čem to je. *Vinohradem* je od E, aj *Za horama dědina*. *Katerinku* víš, od G. Tak to byt nemože, zkus to jináč, nezdálo sa nekterým jak sů zvyklí na píšťalku. Tak to bude a hotovo. Lesti sem to řekl zbytečně razantně tož sa omlůvám. Aj za to slovo co sa ve slušnéj společnosti neříká. Enom sem to chtěl utnúť, ať sa soustředíme na samotné zpívání. Nebyl čas sa dohadovat a znejistovat. Hučané zazpívali nejlepší co sem jich v poslední

době čůl, Boršičané sa statečně držali harmoniky Vlastika Ondry. Novovešťané odvedli svůj vysoký standart, enom v nahuštěném programu neměli tolik prostoru pro svoje obvyklé šou. Blatničané dojeli do průvodu čtyřé. Podťe zpívat s nama říkaly jim jejich roby. Nechtěli. Tradiční zpívání starostů sa rozrůstá aj o zástupce jiných mikroregionů. Předpokládám že aj ve zpěvu, ale v tanci zcela prokazatelně dominoval náš místostarosta Petr Radoch když si stříhl perfektní cifry. Bylo to dobré, lůbilo sa mě to. Hodnotil naše vystoupení Staňa Zahradský, který sa objevil v civilu chvilku před tým. Myslím, že sme nic nepokazili, není důvod nemět dobrý pocit. Pochvalně sa vyjádřili aj kluci Pavelkovi, Mirek s Kamilem. Tož dobře sa to poslůchá zrovna od nich. Když to určitě mysleli upřimně. Premiéru měla Katerinka s harmonikům. Sice sa nepodařilo aj přes snahu do páteční půl desáté večer připravit k ní aj obrázky ale to nevadí. Ostává prostor naše vystoupení i dál zpestřovat.

Autobusem sa nás vracalo sedm. Přes Blatničku. Tam sme vysadili robky aj s děčkama, které celů cestu zpívaly. My sme začali až potom. Pod Antonínkem *Kopec který ...* Jed' na obecní křičijů chlapi po druhéj sloše na šoféra. Ani sme nedozpívali do konca. V zahrádce před hospodů sme si dali jedno pivečko. V klidu. Pochutili sme si. Hlavně na tom zpěvu. Vyváženém. Čtyři první, tři druhé hlasy. Zdena Křivák si vychutnal horní oktávu a říká čujete toho Jožu? To je barva, to sů varhany. *Mojěj milěj v dvore* aj jiné co sa často nezpívajů. A eště sme zkompletovali aj ten nedokončený kopec Antoníček. Po náročném, přelidněném, hektickém dni zklidnění do podvečerní pohody. Pocitově to nejlepší na konec.

Václav V. Hájek začerstva 11. září odpoledne 183

